

Entrevista amb el polèmic teòleg alemany

“Aquesta no és l'Església que Jesús volia”

Eugen Drewermann parla de la seva pugna amb el bisbes sobre el naixement virginal, el sacerdoci i l'ascensió.

Senyor Drewermann, on va nàixer Jesús, a Betlem o a Natzaret? A la missa del gall totes les esglésies diuen que a Betlem, però molts teòlegs sostenen que a Natzaret.

—Que Jesús no va nàixer a Betlem és pràcticament segur. Natzaret era el seu poble, però no consta que hi nasqués. Sospito que no va nàixer ni en l'un lloc ni en l'altre.

—¿Per què no a Betlem?

—Perquè al Nou Testament només apareix dues vegades, i quan els evangelistes Lluc i Mateu situen el naixement a Betlem ho fan per aplicar a Jesús una profecia de Miquees, del Vell Testament: "I tu, Betlem Efratà, petita per a figurar als clans de Judà, de tu em sortirà qui ha de ser el dominador d'Israel."

—¿I per què suposeu que tampoc no va nàixer a Natzaret?

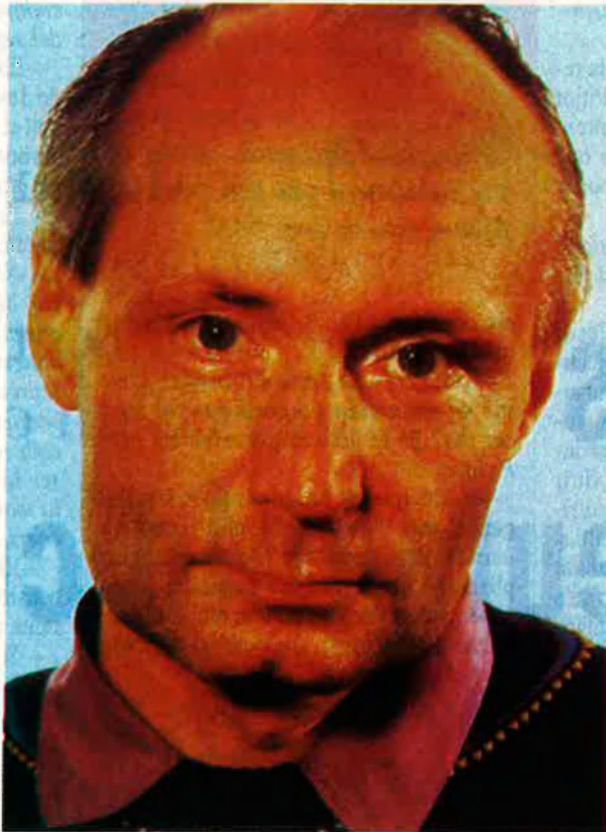
—En favor de Natzaret hi ha rasons teològiques, però històricament no s'aguanten gaire.

—¿La mare de Jesús era verge? Monsenyor Degenhardt, l'arquebisbe de Paderborn, us reptava que ho negueu. Per això us ha retirat el permís d'ensenyar i us ha amenaçat de suspendre-us a divinis, és a dir de les vostres funcions sacerdotals. Per a l'Església catòlica, i per a la seva teologia, fóra l'escàndol del segle. Seríeu el primer teòleg catòlic d'Alemanya privat no solament de la càtedra, sinó també de la trona i de l'altar per "doctrines errònies".

—El naixement virginal no és ni un fet històric que es pugui basar en textos del Nou Testament, ni un fet biològicament comprensible.

—¿Jesús va tenir un pare biològic, doncs?

—Sí. Jesús fou engendrat i nasqué com

Les idees del teòleg Eugen Drewermann molesten la cúpula eclesiàstica.

ARXIU

criuen la majoria de teòlegs que s'han ocupat d'aquesta qüestió. La diferència és que no ho fan davant un auditori tan ampli, ni sense un seguit de precisions per a protegir-se de la persecució dels bisbes.

—¿Els bisbes d'avui van tan teològicament endarrerits en aquest tema, com hi anaven científicament en temps de Galileu?

—Sens dubte, i no tan sols en aquest tema. Volen imposar als cristians catòlics una fe, ja superada de fa, almenys, 150 anys. Actuen com si, en tot aquest temps, no s'hagués fet cap anàlisi històrico-crítica dels textos bíblics.

—Escatim el caràcter històric, o no històric, d'altres textos bíblics referents a Jesús. Els evangelistes, que no conegueren Jesús, ni escriviren aquests textos fins 40 o 60 anys després de la seva mort, consignen un seguit de prodigis: expulsió de dimonis, guariment de leprosos, de cecs i de paralítics, dues multiplicacions del pa (a la primera Jesús hauria associat 5.000 per-

sones amb cinc pans i dos peixos), conversió d'aigua en vi. Jesús també hauria caminat sobre les aigües i hauria ressuscitat morts. ¿Què va passar, exactament?

—D'entrada, l'autenticitat històrica de molts relats miraculosos del Nou Testament resulta més que dubtosa. El dubte està en el fet que aquests relats consisteixen, generalment, en l'aplicació d'un esquema formalitzat —també habitual en altres religions— que dramatitza la impotència humana per magnificar encara més els prodigis de l'home de Déu.

Miracles com els que Jesús hauria realitzat, també se n'expliquen de les figures

un altre home qualsevol. No és el seu naixement que fou extraordinari, sinó la seva vida. Per expressar-ho els primers cristians van fer servir la imatge del naixement virginal, manllevada de les representacions reials de l'antic Orient. La història del naixement de Mateu i Lluc és una llegenda quasi mítica, no una relació històrica.

—¿Sou l'únic teòleg catòlic que defensa que el naixement virginal no és ni un fet històric ni ginecològic?

—Al contrari, són l'arquebisbe de Paderborn i la gent de Roma que el pressionen perquè em sancioni pràcticament els únics que defensen el punt de vista oposat. El que dic i escric, ho diuen i es-

principals d'altres religions. Molt abans que Jesús, Dionís —déu grec del vi i de l'èxtasi— havia convertit l'aigua en vi, i Buda havia caminat sobre les aigües. Ben abans que Jesús, Asclepi —déu grec de la salut— havia guarit tot mena de malalties.

A més a més, també hi ha els paral·lelismes del judaisme. Si el Nou Testament parla d'una doble multiplicació dels pans de Jesús és només perquè el Vell Testament diu que Moisès havia fet el mateix.

—*Doncs pels bisbes catòlics és ben simple: consideren llegendes els miracles de les altres religions i fets històrics els de Jesús.*

—Amb això no fan sinó ignorar els resultats de l'anàlisi històrico-crítica. Pitjor encara, obstrueixen l'accés a la comprensió dels textos. Es tracta d'imatges que volen il·lustrar simbòlicament el poder que tenia Jesús d'atraure la gent.

—*Si només són imatges, no són relats històrics. És a dir, Jesús no hauria fet cap miracle.*

—Estic segur que la persona de Jesús devia resultar tan fascinant que, subjectivament, la gent el tenia per un personatge alliberador, que donava coratge, suprimia l'angoixa i feia guaricions. Per influència suggestiva es poden produir guaricions espontànies, perquè els sofriments psíquics arriben a causar malalties físiques. En aquest punt, hi ha unanimitat entre els metges. Fa dos mil anys no se'n sabia res, d'aquesta relació psicossomàtica, i aquesta mena de guaricions passaven per miracles.

—*¿Se sap d'altres guaricions d'aquesta mena en aquell temps? ¿I avui?*

—I tant! Se'n donaven en l'antiguitat i en trobem avui en algunes cultures tribals, així entre els xamans, i en psicoteràpia. Sigmund Freud va començar la psicoanàlisi guarint una paràltica que només podia moure els membres en estat d'hipnosi, però no en estat de consciència.

—*Per tant, tots els altres miracles que la Bíblia atribueix a Jesús serien llegenda; res no fóra veritat.*

—Tampoc no es pot dir així. Una cosa pot no ser històrica i, amb tot, ser veritat. Una idea que considero molt important.

—*¿Ja hi tornem a ser!*

—La vostra pregunta: totes les narracions miraculoses referides a Jesús són, deixant ara de banda els guariments, de caràcter simbòlic, per més que els evangelistes les vagin redactar de forma que es poguessin entendre com a relats històrics.

—*Tots quatre evangelis afirmen que Jesús sabia, abans de la seva mort, que ressuscitaria al tercer dia. Sobre aquest punt, el teòleg protestant Rudolf Bultmann, un dels investigadors històrico-crítics més importants, va dir: "Per a qui sap que ressuscitarà al tercer dia, morir no vol dir gran cosa".*

—Bultmann té tota la raó en el sentit que Jesús creia en la resurrecció de la mateixa manera que hi creiem nosaltres

"Jesús fou engendrat i nascut com un altre home qualsevol. No és el seu naixement que fou extraordinari, sinó la seva vida"

els cristians. D'això, Jesús no en sabia més que nosaltres.

—*¿La tomba de Jesús era buida? ¿Jesús va ressuscitar corporalment al tercer dia? Bé és això el que celebrem per Pasqua...*

—Si dic que els relats pasquals són llegenda, més d'un dirà: au, ni això no era veritat. Però seria una idea massa simplista, perquè també les llegendes tenen el seu valor. Però no podem eludir els resultats de l'exègesi, de l'anàlisi del Nou

"L'autenticitat històrica de molts relats miraculosos del Nou Testament resulta més que dubtosa"

Testament: els relats pasquals no volen fonamentar la fe en la resurrecció, sinó sols interpretar-la. Proclamen, de manera figurada, que la història de Jesús no s'acaba amb la seva mort en creu.

—*¿Poètica piadosa en lloc de veritat històrica?*

—Poètica en lloc de relat històric, no en lloc de veritat.

—*¿Quina veritat pot amagar-se darrere aquestes llegendes de resurrecció?*

Bultmann digué, en una entrevista a Der Spiegel, que creure en la resurrecció era "rebre'n l'anunci i respondre-hi amb fe". ¿Ho resumiríeu així?

—Jo diria que creure en la resurrecció vol dir confiar en Déu, en el seu amor que sobreviu més enllà de la mort. Però no tot s'acaba amb frases d'aquestes. La Bíblia viu d'imatges, i només qui en comprèn el llenguatge pot preservar la fe. La tomba buida també és la imatge d'una veritat de fe.

—*Només imatge, no relat. Llavors tenia raó Bultmann, quan deia: "Un cadàver no pot recobrar la vida i sortir del sepulcre".*

—Exacte, i això tant val per al sepulcre de Jesús com per al de qualsevol altre; tant si és a Verdun com al Vietnam, a Paderborn o a Hamburg. La resurrecció és tan poc visible en aquests llocs com ho fou, tres dies després de Pasqua, a Jerusalem.

—*No us preguntàrem res de l'Ascensió, si el vostre arquebisbe no hagués qüestionat la rectitud de la vostra fe en aquest punt. Tanmateix, però de forma secretíssima, els rectors de poble més endarrerits han eliminat l'Ascensió dels esdeveniments històrics. Tenen por de ser la riota de tothom, fent fer a Jesús la mateixa trajectòria que segueixen els coets.*

—El meu bisbe s'entesta a dir que l'Ascensió va ser un fet real, esdevingut quaranta dies després de Pasqua.

—*Si en aquella època ja hagués existit, la televisió hauria pogut emetre aquest fenomen, segons l'arquebisbe Degenhardt.*

—En tot cas, l'arquebisbe m'ha escrit que considera l'Ascensió com un fet consignable en el temps i en l'espai. A mi, això em sembla una mala interpretació dels textos bíblics. Quaranta dies és un esquema bíblic que es repeteix sovint (1). L'Ascensió només es pot entendre com un símbol de la superació de la por humana, de la caducitat i de la destrucció. Això és el que ens ensenya aquesta imatge. Qui hi vegi altra cosa, no és fe que professa, sinó superstició.

—*Igual que el vostre arquebisbe s'expressava Gerhard Bergmann, predicador del moviment confessional protestant "Cap més Evangeli". Deia: "L'Ascensió és un acte perceptiu. Que Jesús vagi desaparèixer instantàniament o després d'enfilarse tres metres no té cap importància".*

—Tothom hauria de tenir dret a creure de la manera que més l'ajuda a viure i a

desfer-se de les seves angoixes. No estic per heretgies, jo. Heus ací què respondria a les crítiques de fonamentalistes com Bergamann.

—N'hi ha que sostenen que mesurar l'Ascensió a metres és superstició i, per altres, negar aquest esdeveniment és manca de fe. ¿Hi ha lloc per a tots ells dins l'Església?

—No hi tinc res en contra. Només m'oposo al fet que els fonamentalistes de l'episcopat, com l'arquebisbe Degenhardt, no practiquin la tolerància, ans vulguin imposar la superstició.

—Resumint el que hem dit fins ara, ¿en opinió vostra, ni en vida de Jesús, ni després de la seva mort, no s'hauria produït res que contravingués les lleis de la natura?

—L'opinió que Déu hauria abrogat les lleis naturals en temps de Jesús, i en la seva persona, per fer miracles em sembla falsa i perillosa. No ajuda gens a fonamentar la fe cristiana, ans mena de dret a l'ateisme. ¿Quin Déu seria aquest que demostra la seva omnipotència en el seu fill Jesús i que, en canvi, s'està amb els braços plegats davant l'oceà dels sofriments humans? ¿Seria un Déu inhumà!

El sentit de les històries miraculoses no és que hàgim d'esperar miracles de Déu, sinó que el seu simbolisme ens mogui a actuar: val a dir, a donar sense comptar—sentit de la multiplicació dels pans— i a superar la pròpia por—sentit del caminar sobre les aigües.

—Segons la doctrina catòlica Jesús hauria instituït tots els set sagraments de l'Església: baptisme, confirmació, eucaristia o comunió, penitència, extremunció, orde i matrimoni.

—Jesús no va instituir, amb seguretat, cap sagrament. Gairebé tots els teòlegs actuals ho saben.

—¿Gairebé tots?

—Potser queda alguna fonamentalista cercant "fonaments" on no n'hi ha. Però pocs.

—¿I com és que els teòlegs ho saben i els fidels no?

—¡Heus ací el problema! Durant temps i temps, els creients han estat exclosos dels coneixements dels teòlegs—i encara és així, en bona part. D'altra banda, els teòlegs no tenen el coratge de parlar obertament sobre totes aquestes qüestions.

—Però la vostra Església invoca que, segons la Bíblia, Jesús hauria disposat que hom celebrés l'eucaristia en memòria seva; quant a l'ordre de batejar, fi-

ARXIU

calze dient: "Això és la meua sang".

—Però aquestes paraules figuren, quasi idèntiques, en els tres primers evangelis i en els escrits de sant Pau. I encara avui és amb aquestes paraules que s'anuncia, a cada missa, la transsubstanciació als catòlics. ¿Per què hem d'excloure que Jesús les hagués dites?

—Perquè per a un jueu, o per a qualsevol, la idea de menjar i beure carn i sang humanes és una cosa espantosa. Jesús no hauria pogut tenir mai la idea de transformar l'àpat de la Pasqua jueva, commemoració de la sortida dels hebreus d'Egipte, en un àpat durant el qual els fidels prendrien part sacramental en la vida d'un déu que ofereix la seva mort en sacrifici.

—Segons la versió oficial de l'Església catòlica, Jesús s'hauria apartat i separat de la religió jueva.

—Però no en aquesta direcció; ni pensar-ho. El que Jesús volia—pel poc que sabem de la seva biografia—era renovar, revifar la fe del seu poble, amb una interpel·lació profètica i sense dilacions. La seva acció revolucionària consistí a invitar publicans i pecadors públics en aquesta comunió amb Déu. Per això és absurd que l'Església catòlica negui el sagrament de l'eucaristia, és a dir la comunió durant la missa, a tots els no catòlics i fins i tot a alguns catòlics—als divorciats, per exemple. Jesús mai no va excloure ningú de la seva comunitat, i en canvi l'Església rebutja els qui no creuen ni fan el que ella els imposa.

—¿Actueu, com a sacerdot, com l'Església mana?

gura als passatges més ressabuts del Nou Testament: "Aneu, doncs, i feu-me deixebles d'entre tots els pobles batejant-los en el nom del Pare i del Fill i de l'Esperit Sant."

—El que Jesús hauria dit sobre el baptisme i l'eucaristia, li ho van atribuir força després de la seva mort. Ell no podia donar mai l'ordre de batejar entre tots els pobles perquè creia que la fi del món era a prop i perquè limitava la seva activitat a Israel.

—I l'eucaristia...

—Tampoc no la podem atribuir a Jesús. Com que era jueu, resta totalment exclòs que durant l'últim sopar un jueu com Jesús hagués donat pa als seus deixebles dient: "Això és el meu cos que serà lliurat per vosaltres", ni que hagués pres el

ARXIU

—Jo no excloc ningú. Jo administro la comunió als protestants i als divorciats i tot, que així poden accedir al sagrament.

—*¿I no us planteja cap problema, això d'administrar uns sagraments que Jesús ni va instituir ni voler?*

—Parteixo del principi que els sagraments han nascut de les necessitats del cor de l'home. La seva legitimitat s'ha de fundar en l'home, no en un missatge històric de Jesús.

—*Senyor Drewermann, en els vostres llibres compareu sovint el cristianisme amb les altres religions. ¿Tan important ho trobeu?*

—Quan cito exemples de l'antic Egipte i de la religió asteca, on ja existia la creença en naixements virginals, en ascensions o en filiacions divines, faig veure que els homes, sigui quina sigui la religió que hagin professat, necessitaven aquesta mena de representacions.

També crec que en l'antic Egipte existia un món imaginal que podria ajudar-nos,

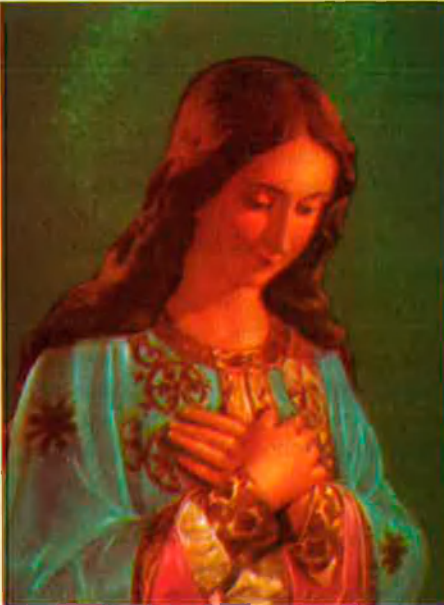
"Tampoc no podem atribuir a Jesús l'eucaristia. Com que era jueu, resta totalment exclòs que durant l'últim sopar digués als seus deixebles: Això és el meu cos i això és la meua sang".

als cristians, a comprendre millor què volem dir quan afirmem que Jesús és fill de Déu. Perquè, en la tradició cristiana, ens hem habituat excessivament a parlar en conceptes condensats que no permeten la meditació ni l'assimilació viva de la fe.

I encara podríem invocar una altra raó, i és que el món es desenvolupa conjuntament; les religions, nascudes en diverses cultures, poden i deuen aprendre les unes de les altres, poden completar-se. I avui un individu pot, més fàcilment que no abans, optar per una religió o per una altra. Pot donar-se el cas que se senti millor dins el budisme que no dins el cristianisme. Les religions són com una mena de medecines destinades a malalties concretes. Cada malaltia té la seva medicació.

—*¿Per tant el cristianisme no seria superior a les altres religions, sinó igual, al revés del que diuen els bisbes?*

—Respondre aquesta pregunta amb un

sí o amb un no, no ens duria gaire lluny. El cristianisme no té cap resposta a tot de problemes ben importants. Quant al poder, malgrat la impotència manifesta de Crist damunt la creu, el cristianisme manté una actitud molt ambigua. Sobre la guerra i la pau, la posició de l'Església catòlica és més confusa que no clarificadora. En aquest punt, més m'estimo dels budistes. No han lliurat tantes guerres, no han magnificat el poder i viuen segons unes regles força democràtiques. Tenim molt a aprendre'n.

—*Bultmann i altres teòlegs, que han establert fins a quin punt la majoria de relats sobre Jesús eren no-històrics vollen, de passada, "desmitificar" la Bíblia, destruir el mite. I, en canvi, vos el voleu conservar. ¿Per què?*

—No els passatges més insignificants, sinó els més importants del Nou Testament són els que ens fan veure que ens trobem amb llegendes, simbolismes i mites. Això val sobretot pel que fa a l'exposició del naixement, de la mort, la resurrecció i l'ascensió de Jesús. Tot això, no ho podem bandejar com una cosa passada, com voldrien els desmitificadors.

La comparació amb altres religions ensenya que algunes aspiracions, algunes formes de conducta i determinats ritus s'assemblen. En concloc, doncs, que tenim en l'inconscient un llenguatge comú i comprensible per a tots els homes, que anomeno llenguatge de les imatges. I aquest llenguatge, no s'ha de suprimir per desmitificar la Bíblia. Hem de poder pensar en imatges per a comprendre el missatge de Jesús. Qui no entén les imatges de la religió, és que no entén la reli-

gió tampoc. I, a més a més, qui no és capaç d'entendre els mites, tampoc no ho és d'entendre els seus propis somnis, les seves pròpies aspiracions.

—*¿Com s'entén que aquests relats siguin veritat, tot i ser falsos en sentit històric?*

—La resposta que us dono no té res a veure amb la teologia. Un dia demanaren a Picasso per què pintava la gent d'aquella forma tan particular que els feia tan distints de la realitat. I va respondre que cap ésser humà no podia afirmar que l'art fos la veritat. L'art és mentida. Però és una mentida que ajuda a comprendre la veritat.

—*S'ha d'entendre que la religió...*

—Obre a l'home, gràcies a les seves imatges, un món que les simples paraules serien incapaces d'obrir-li.

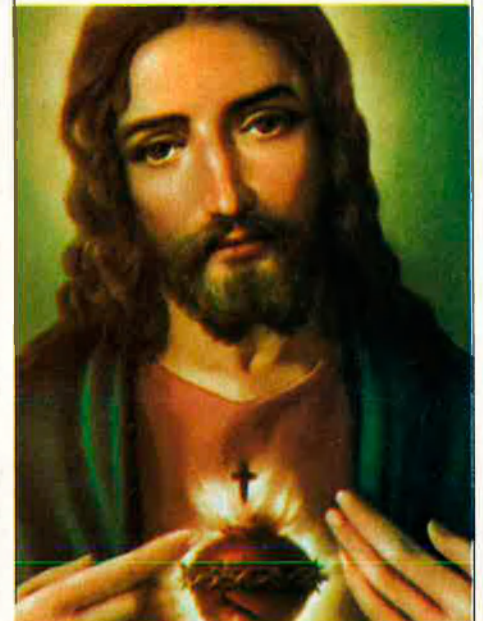
—*L'arquebisbe us reprotxa que propugneu un sacerdoti completament distint del de l'Església actual. Amb la qüestió del naixement virginal i de l'avortament, aquest seria, en opinió seva, el desacord més important amb ell.*

A parer nostre, la qüestió estaria, més aviat, a saber si el sacerdot ha de considerar la seva funció com un sacrifici, si ha de sacrificar la vida a l'Església, com Jesús oferí la seva la creu. En tot cas, això és el que no cessen d'exigir-li i el que promet solemnement.

—Efectivament. L'arquebisbe i jo discrepem sobre si, aquesta teologia del sacrifici, la podem atribuir a Jesús.

—*Bultmann assegurava que era una mitologia primitiva creure "que una divinitat feta home expia els pecats dels homes".*

—Aquesta tesi religiosa del sacrifici i

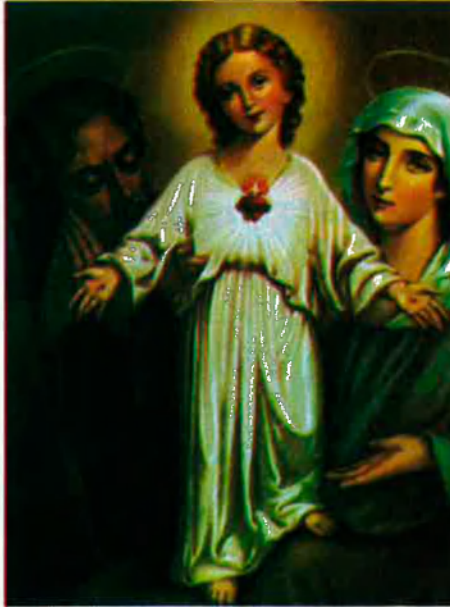

del pecat era totalment estranya a Jesús. Les històries de publicans, fariseus i pecadors demostren que Jesús no subordinà mai la remissió dels pecats a un acte redemptor o a cap mena de sacrifici. Ell encarnà i anuncià el perdó sense condicions.

I això no s'adiu gens amb la tesi de l'Església, segons la qual els sacrificis serien necessaris per a l'expiació dels pecats. Aquestes implicacions masoquistes són la base del sacrifici de la creu i del sacrifici sacerdotal que defensa l'Església catòlica; però són manifestament contràries a les preocupacions de Jesús.

—*¿Quin sentit donava Jesús a la seva mort, si no el de sacrifici?*

—Cap ni un no li'n donava. Ell poc volia morir. En el punt crucial del conflicte, hauria dit: "Deixeu que facin el que vulguin; només provaran que no poden fer res del·là la mort. La por es pot superar, si un té confiança en Déu. Que sigui el que sigui". La mort de Jesús no té cap més

ARXIU

el celibat també combat el poder de l'Església. I és pràcticament l'única cosa que no podem fer impunement.

Tens el dret de proferir bajanades teològiques. Tens el dret, com a sacerdot, de viure amb una dona, sempre que no causis "escàndol". Tens el dret de complir el ministeri de la forma més pedant i més amorfa que vulguis. Tens el dret de traure la gent de l'Església per comptes d'acollir-la-hi. Tot això, i més encara, pots fer-ho. Però no provessis de desafiar el poder de l'Església, que les passaràs negres.

El debat sobre el celibat es basa en el concepte, tan impropri, d'incompatibilitat sexual. Fet i fet, es tracta d'oprimir la persona. Si et prohibeixen d'estimar, només viuràs per al teu ministeri.

—*El vostre llibre Kleriker és la crítica més acerba, més profunda i més sàvia contra l'Església catòlica d'aquests últims decennis. Es tan penós l'estat de la vostra Església com el del temps de Luter.*

—En certa manera més i tot. Tal com és avui, no és l'Església que Jesús volia. Intentant, durant 450 anys de combatre Luter i la Reforma, s'ha anat tornant cada vegada més unilateral, encarcerada i intransigent. D'ençà del Concili de Trent, a mitjan segle XVI, s'ha refugiat en la creença que els seus bisbes eren els garants de les veritats objectives i, en virtut de la seva funció, podien perdurar a través dels segles. Els bisbes no han pogut suportar que hagi posat en tela de judici aquest principi.

—*¿Perquè és una qüestió de fe?*

—No, de poder. Al principi només vo-

lia ajudar a fer que cada individu pogués harmonitzar tot el que porta en si, la seva fe, els seus pensaments i sentiments: ¡hi ha tantes mancances i cliveles! Doncs bé, resulta que un home perfectament acordat amb ell mateix pot prescindir del succedani d'una autoritat eclesiàstica. Esdevé supèrflua, pesada i perjudicial.

—*¿Així preneu als bisbes el poder de vetllar per la fe i de destriar els homes entre bons creients si mals creients?*

—Exacte. Els bisbes creuen seriosament que gràcies al seu ministeri, i només al seu ministeri, poden formular i garantir la veritat de la fe. Per mi, aquesta pretensió és un insult a Déu. La veritat religiosa viu al cor de l'home i se li comunica directament. No és el resultat de doctrines transmeses i desviades.

—*¿Aquesta manera de veure és gaire catòlica?*

—Si el poder d'afirmar el que és catòlic pertany als bisbes, potser no és gaire catòlica. Però, si és catòlic allò que reforça la fe i acosta Déu, sí que ho és.

—*Si l'Església es reformés d'acord amb els vostres anhels, ¿què canviaria?*

—Quasi tot.

—*Limitem-nos als sacerdots. No haurien de suportar més un celibat forçós, i una tercera part no es veurien obligats a viure d'amagat amb una dona, com sospiteu en el vostre llibre Kleriker. Quasi tots es casarien.*

—No és l'única cosa que els faria canviar de vida. Tampoc no escollirien aquesta vocació perquè tenen por de la vida, sinó perquè tindrien el coratge de viure. Es farien capellans no per sacrificar la vida sinó per viure amb dret a la felicitat. No s'isolarien a les parròquies,

"Ningú, i l'Església encara menys, no té dret a condemnar la dona que avorta, sense tenir ni la menor idea dels conflictes i les angories en què aquesta dona viu"

motivació que la seva confiança en Déu.

—*L'Església catòlica justifica el celibat dels sacerdots amb el que Jesús va dir de la incapacitat matrimonial d'alguns amb vista al reialme del cel (2).*

—Es tracta d'unes paraules difícils d'interpretar, però que no justifiquen el celibat. Jesús no va pas instituir cap sacerdot i el celibat encara menys.

—*¿Doncs què?*

—Demanava als qui el seguien que adoptessin la seva causa. Però mai no va deixar cap precepte per a fer dels seus deixebles una casta o un orde. Jesús i els seus deixebles constituïen una comunitat sense jerarquia, basada únicament en la confiança. En in comptables passatges del Nou Testament trobem prou la poca estima que Jesús sentia pels sacerdots.

—*¿L'obstinació amb què la vostra Església us persegueix s'explica pel fet que la vostra lluita contra el celibat té més ressò que no la d'altres?*

—Fóra massa parcial. Però qui combat

ans cercarien, primer de tot, el contacte amb els qui estan allunyats de l'Església. No es plegarien davant els bisbes, ans hi cooperarien a plena consciència.

—*¿En aquesta nova Església les dones tindrien accés al sacerdoti?*

—Mentre el sacerdoti catòlic es basi en la teologia del sacrifici, les dones no podran ser sacerdots. D'ençà de l'edat de pedra la immolació d'animals i l'ofrena de sacrificis és un assumpte d'homes. No serà fins que el sacerdoti no es basi en una altra cosa —en el servei als fidels de la parròquia, per exemple—, que les dones hi podran accedir. Serien, certament, uns sacerdots millors, perquè ja no es tractaria d'ofegar els instints, ni de sacrifici, de poder o de dominació. Les dones sacerdots ajudarien l'Església catòlica a trobar una actitud justa davant les dones, cosa que no ha aconseguit encara al cap de dos mil anys.

—*Pel que fa a l'avortament i al paràgraf 218, el vostre arquebisbe qualifica la vostra posició d'anticatòlica. ¿Què reprotxeu a l'Església?*

—L'Església té molt poca comprensió envers les dones embarassades que no saben com sortir-se'n. Aquí, en aquesta cambra, he tingut dones assegudes, que ni tan sols he provat de dissuadir d'avortar: ¡fins a tal punt la situació no tenia sortida!

Aquestes dones no són assassines i, amb tot, és així com els bisbes consideren i condemnen les dones que avorten.

L'Església no té ni el dret ni el deure d'establir què és un crim ni qui és un criminal. La tasca de l'Església, ben altrament, consisteix a ajudar aquelles persones que creuen que han de fer coses que

Un teòleg perseguit

Eugen Drewermann és actualment el teòleg catòlic més popular. És autor de quasi una quarantena de llibres, amb més d'un milió d'exemplars venuts. Té 51 anys. És capellà i psicoterapeuta. Fins al setembre passat era professor de teologia a Paderborn (Renània-Westfàlia). Però ja fa vuit anys que l'Església catòlica ha obert una croada contra ell. Primer li van prohibir de formar catequistes, i des de l'11 de gener no pot predicar als seus feligresos. El pas següent podria ser que el suspenguessin a *divinis*, és a dir, que li prohibissin d'exercir el ministeri sacerdotal. L'afer Drewermann, que divideix profundament els catòlics de parla alemanya, és segurament el més important des del Concili Vaticà II. **D.T.**

no volen fer i que en pateixen. Això val per a les in comptables dones que es troben soles amb la pregunta: ¿tinc dret a avortar?

Ningú, i l'Església encara menys, no té dret a condemnar la dona que avorta, sense tenir ni la menor idea dels conflictes i les angoixes en què aquesta dona viu.

—*¿Ens podeu explicar per què pensar d'aquesta manera no és catòlic?*

—Això, més aviat hauríeu de demanar-ho a l'arquebisbe Degenhardt.

La majoria de coses que diuen els bisbes sobre l'avortament, les considero anticristianes i inhumanes. Parlen com uns cíncics. Monsenyor Lehmann, per exemple, bisbe de Magúncia i president de la Conferència Episcopal Alemanya, no es

va avergonyir de parlar, en una conferència de premsa, de les dones que s'estimen més d'anar a Mallorca que no de dur una criatura al món.

Conec dones que serien molt més culpables de dur una criatura al món que no d'avortar. Ras i curt, un infant només pot viure si sa mare pot viure amb ell. Per tant, de primer cal examinar el problema des de l'angle de la dona, i no, en abstracte, del d'un infant embrionari, encara per nàixer.

—*Senyor Drewermann, no sembla que l'Església catòlica tingui la menor intenció de reformar-se. ¿No us desanima, això?*

—Tinc més motius de continuar que no de plegar. Moltes coses han de passar, tant si el papa i els bisbes es posen d'acord com si no. En el camp del celibat, per exemple, l'Església no podrà aguantar gaires anys més. N'estic convençut.

—*¿I si res més no canvia?*

—Passi el que passi, estic fermament resolt a continuar essent sacerdot, mentre podré.

—*¿I per què, si Jesús no va instituir el sacerdoti?*

—No vull deixar desemparats els éssers humans que serveixo i que ajudo com a sacerdot. I vull exercir el meu ministeri d'acord amb la voluntat de Jesús. És difícil en l'Església d'avui, quasi impossible i tot. Però val la pena de provar-ho.

D'altra banda, l'Església catòlica m'imposa una contradicció insuportable: puc predicar, però no ensenyar. És a dir, que dalt la trona sóc catòlic, i assegut a la càtedra, no.

—*Aquest és el cas, des de fa dotze anys, de Hans Küng, professor de teologia a Tübinga. I sembla prou satisfet de la seva sort.*

—Jo he fet saber a l'arquebisbe de Paderborn que no estic disposat a acceptar una semblant contradicció entre ensenyament i vida.

—*Gràcies, senyor Drewermann, per l'entrevista.*

(1) Exemples: el Diluvi, l'estada de Moisès al Sinaí, la d'Elias al mont Horeb i el dejuni de Jesús al desert van durar quaranta dies.

(2) "Perquè hi ha eunucs que han nascut així del ventre de la mare; n'hi ha que han estat fets eunucs pels homes; i n'hi ha que se n'han fet ells mateixos per causa del Regne del cel. ¿Que ho comprengui qui pugui!" (Mat, cap. 9, v. 12).

Werner Harenberg/Manfred Muller
© Der Spiegel

Traducció: J. C.

Distribuït per New York Times Syndication Sales

